

IZMENJAVA OSEBJA

CAEN, Francija – 28. november - 29. november 2018

POROČILO

28. NOVEMBER

Prvi dan izmenjave osebja se je dogajal v stavbi » **Le Dome**«, v kateri ima svoje prostore neke vrste **inovacijski laboratorij**. Sem lahko pridejo ljudje s svojimi idejami in željo po ustvarjanju, brezplačno oziroma po minimalni ceni pa so jim zagotovljene pisarne z računalniki, določeni stroji in strokovnjaki, ki jim pomagajo pri razvijanju ideje in kasneje tudi uresničevanju izdelka.

Po predstavitvi stavbe, ki je bila zgrajena v devetih mesecih, nam je vodstvo »Le Dome« razkazalo tudi prostore laboratorija.

V dopoldanskem delu so partnerji, ki so se udeležili izmenjave predstavili trenutno delo svojih organizacij za projekt **CLEAN**. Izmenjave so se udeležile partnerske države: **Grčija, Romunija, Španija, Slovenija** in **Francija**, ki je dogodek gostila.

Grški partner je predstavil projekt programa Interreg Mediteran – **IMPULSE**, kjer so vzpostavili platformo podatkov stavb, da bodo lažje klasificirali stavbe potrebne obnove.

Stavbe so razvrstili na 4 različne tipe. Za vsak tip so izbrali »vodilno stavbo«, ambasadorja in zanj naredili energetska analiza.

Španski partner pa je predstavil svoje delovanje v mestu Donostia, za katerega so napisali **strategijo pametnega mesta**, pri realizaciji katere veliko sodelujejo z manjšimi lokalnimi podjetji.

Romunski partner je predstavil mesto **Iasi**, kraj naslednjega partnerskega srečanja projekta CLEAN, **RASR** kot slovenski partner je predstavil potek projekta v zadnjem polletju – od konference, do začetkov snovanja akcijskega načrta ter dogodkov energetske učinkovitosti, ki se jih predstavniki RASR udeležujejo.

Predstavniki francoskega partnerja je nato predstavil mesto **Caen** in splošno energetske stanje v Normandiji, kjer le-to ni najboljše. Veliko stavb je bilo namreč med drugo svetovno vojno porušeni in ker ni bilo dovolj finančnih sredstev, so imele novo nastale stavbe precej slabo izolacijo. V Caenu si prav tako veliko ljudi ne more privoščiti ogrevanja, veliko problemov pa je tudi z vlago, saj je bilo mesto na novo zgrajeno z minimalnimi vložki. Poleg stanovanjskih stavb imajo iste probleme tudi javne stavbe, predvsem šole.

Prva dobra praksa, ki je bila predstavljena se opira na temo slabe izolacije stavb.

S toplotno kamero so posneli določena naselja in rezultate uhajanja energije nato na sestanku pokazali prebivalcem. Ciljne skupine so bili samo prebivalci, katerih hiše so že vnaprej fotografirali. V prihodnosti jih želijo še več – te so bile eksperimentalne – **175 fotografiranih** hiš, za katere so intervjuvali 44 prebivalcev. Na te intervjuje/razgovore so prebivalce povabili, da so lažje videli kolikšen finančni vložek bo zahtevala renovacija posameznih hiš.

Glede na nezaupanje prebivalcev, ki so ga ti izkazali do proizvajalcev so sklicali sestanek, kjer so ljudem prikazali, da so to dobra in učinkovita podjetja. Delo od identifikacije primernih občin, fotografiranja hiš in razgovorov je trajalo približno tri mesece. V tem projektu je bila cilj celotna renovacija hiš, ne samo izolacija.

Z namenom približanja različnih renovacij stavb njihovim prebivalcem je nastal tudi projekt **Dr. Watt**, kjer je bilo prebivalcem obljubljen, da lahko prihranijo do 40 EUR letno brez kakršnekoli investicije. Vsak izmed sodelujočih je dobil merilec, da je z njim izmeril porabo električne energije v svoji hiši – torej porabo različnih naprav v delujočem in nedelujočem stanju. Dr. Watt program pa je nato naredil izračun in možni prihranek na ravni enega leta z manjšimi (žarnice, itd.) in večjimi (hladilnik, zmrzovalnik, itd.) investicijami.

Grški partner je po predavanju povedal, da imajo na njihovi občini predavanja o različnih vrstah izolacije, kjer tudi predstavijo primere, prav tako pa lahko prebivalci stare žarnice prinesejo v njihove prostore in jih zamenjajo z novimi, varčnejšimi.

V nadaljevanju je sledila **dobra praksa iz šolskega sistema**, kjer je energetika predmet v šolskem programu in šola deluje kot učni forum. Vključili so učence, učitelje in celo starše.

Dotični projekt na osnovnih šolah vključuje sedem razredov in za vsakega od njih so razvili akcijski načrt za leto 2019. Vsak izmed razredov si bo izbral temo na kateri bodo čez leto delali (osvetljava, gretje, itd.) in dve okoljevarstveni dejavnosti, ki ju bodo izvajali.

V začetku projekta so s termalno kamero fotografirali šolo, merilce naprave porabe pa so dali učencem, da lahko tudi doma izmerijo porabo električne energije. Za učitelje so bile organizirane 3 delavnice:

- šolska predstava o energiji
- kratek film o energiji
- izdelava solarnega avtomobila

Z izdelkom se morajo s svojim razredom konec leta predstaviti na zaključnem festivalu. Zaenkrat je v projekt vključenih 7 razredov, cilj jih je vključiti 47.

Nadaljnji izdelek energetske agencije, ki izvaja zgoraj navedene projekte pa je tudi **aplikacija**, ki so jo ustvarili skupaj s komunikacijsko agencijo, s katero se prav tako predstavljajo na sejmih energetike.

Aplikacija prikazuje vizualno predstavitev hiše, kateri lahko z menjavo oken, vrat, izolacije, prezračevanja, itd. uporabnik izboljša energetske učinkovitost. Ob simulirani menjavi so vsakič prikazani tudi potrebni vložki in prihranki, aplikacija pa prikaže tudi kaj vse je potrebno menjati, da je obnova popolna in prihranek največji – tudi do **2.000 EUR letno**.

Positive Energy families je bila naslednja dobra praksa, ki so nam jo predstavili.

Združenje različnih energetskih agencij **CLER** poskuša družine v različnih socialnih stanovanjih pripraviti do manjše porabe energije.

Prebivalce socialnih stanovanj najprej obišejo z organizacije **Les 7 Vents** in jim roku ene ure razložijo izziv. V tem izzivu različna gospodinjstva tekmujejo za najmanjšo porabo energije, idealno število sodelujočih stanovanj pa je 8 – 15.

Opazili so, da se družine, ki jih obišejo za sodelovanje v izzivu, odločajo bolj zaradi želje po varovanju okolja, kot zaradi finančnega prihranka, čeprav nekateri živijo v težkih razmerah.

Agencija pa želi prav tako ozaveščati, da je večja poraba zelo odvisna od odnosa in obnašanja ljudi, ne toliko samo od primerne izolacije.

Če je katero izmed sodelujočih gospodinjstev zelo motivirano, postane vodja ekipe in glavni kontakt organizacije s katero komunicira o napredku ekipe. Vodilno gospodinjstvo prav tako skrbi za izobraževanje in treniranje svoje ekipe ter je vez med ekipo in energetske agencije.

V izzivu, ki poteka od leta **2011**, sodeluje okoli **7000** ljudi letno.

Podatkom sledijo preko programa (s pregledovanjem letnih računov sodelujočih gospodinjstev). Za boljši izračun se vnese tudi statistika vremena za tistih nekaj zimskih mesecev, ko tekmovanje poteka. Program pa se prav tako prilagaja spremembam v družini (npr. en član se izseli)

Podatke iz merilnih naprav se vsaj enkrat na dva tedna vpiše v program na internetu.

Nekaj gospodinjstev v času poteka izziva izstopi, določena pa dosežejo prihranke do 100 EUR oziroma 775 kWh letno na gospodinjstvo.

Med drugim se pred izzivom razdeli letake, osnovni paket z varčnimi žarnicami, merilnimi napravami, .. in vodnik – **100 dobrih eko dejanj**, s katerimi seznanijo gospodinjstva.

Tekmovanje se vsako leto začne v novembru in traja **5 mesecev**, rezultati pa so znani v maju ali juniju. Večina gospodinjstev uspe doseči zastavljene cilje.

Ta socialna stanovanja imajo po večini enega lastnika, tako je tudi pristop do prebivalcev lažji, saj obisk agencij družinam že vnaprej napove lastnik.

Predstavljena je bila tudi dobra praksa **regionalne strategije**, kjer regija pomaga s finančnim vložkom 10.000 EUR za obnovo stavbe.

V času izvajanja strategije so ugotovili, da morajo ustvariti skupine podjetij, da bi lažje renovirali stavbe; podjetja, ki so se pridružila pa so zelo trajnostno usmerjena. Identificirali so torej partnerje s katerimi bi lahko delali, podjetja pa so med sabo komplementarna.

Ekonomski model je usmerjen v celostno obnovo. Iz tega sledi bogastvo regije, ki ga tamkajšnja podjetja ustvarjajo sama. S takšno strategijo povezovanja podjetij pričakujejo iz regionalne investicije 100 milijonov EUR, ustvarjenih 700 milijonov EUR.

29. NOVEMBER

Naslednji dan je francoski partner predstavljal način **koriščenja ERDF za obnovo socialnih stanovanj**.

Na nacionalni ravni imajo cilj obnove 500.000 stanovanj v roku enega leta, kar sovpada s ciljem **50% zmanjšanja energetske porabe do leta 2050** v primerjavi z letom 2012.

Spodnja in Zgornja Normandija sta se pred časom združili zaradi boljših pogojev črpanja evropskih sredstev, razpise za renovacijo javnih in poslovnih stavb ter stanovanj pa lahko posledično objavljajo na ravni regije. Izziv pri obnovi je predvsem kvaliteta.

Prav tako pa imajo v Franciji »problematična manj razvita območja«, katerim je namenjen poseben del sofinanciranja. Večina stavb iz teh območij je bila zgrajena pred letom 1970, preden so dobili prvo zakonodajo s področja energetike.

Enerterre je bila zadnja dobra praksa predstavljena v času izmenjave osebja, temelji pa na **sodelovanju ljudi pri obnovi starejših hiš na podeželju**. Projekt Enerterre združuje različne ljudi, dobro vpliva na socializacijo, stavbe pa obnavljajo glede na določene parametre. Zaenkrat je financiran s strani različnih organizacij, od socialnih do ekološko usmerjenih.

Obnova poteka tako, da najprej naredijo analizo prebivalca, njegovih potreb in stavbe, da vedo kako prioritizirati delo, ki naj bi ga opravili. To je v veliko primerih izolacija stavbe z naravnimi materiali, saj delo opravljajo prostovoljci in brezposelni, ki niso profesionalci, tako da je potrebno težavnost prilagoditi. Pri obnovi je vsekakor prisoten tudi obrtnik, ki prostovoljne delavce uči tehnik dela in je hkrati tudi nadzornik gradbišča. Za ta namen ima projekt mrežo ljudi, ki so pripravljene poučevati.

Prostovoljce privabljajo tudi socialni delavci, prav tako pa je večina prebivalcev, katerih hiše obnavljajo, socialno šibkejših in si obnove hiše ne morejo privoščiti. Prostovoljci hkrati z opravljenim številom ur pridobivajo nekakšne točke, vendar pa so opazili, da po večini naredijo več, kot je s projektom obnove zastavljeno, radi pomagajo že z vidika druženja in vključevanja v delo.

Projekt poteka že šesto leto in v tem času so podprli že več kot **100 gospodinjstev**.

V času dvodnevne izmenjave osebja projekta CLEAN, so tuji partnerji na premici prikazovali tudi delo v svoji regiji na podobnih temah in kot je razvidno iz priložene fotografije so bile nekatere dobre prakse bolje zastopane od drugih.

